

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Από τον παρόντα τόμο το *Δελτίο του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών* μετονομάζεται σε *Νεοελληνικά Ιστορικά*. Η νέα ονομασία επελέγη από την Εφορευτική Επιτροπή του Κέντρου, διότι δηλώνει με σαφέστερο τρόπο το αντικείμενο του περιεχομένου του περιοδικού.

Το περιοδικό του Κέντρου, παραμένει ένα από τα μέσα με τα οποία υπηρετούνται οι στόχοι του, δηλαδή οι νεοελληνικές ιστορικές σπουδές. Η νέα ονομασία, ωστόσο, αποτυπώνει το άνοιγμα του περιοδικού προς τα ευρύτερα θεματικά και μεθοδολογικά ενδιαφέροντα της νεοελληνικής ιστοριογραφίας.

Φυσικά, το περιοδικό εξακολουθεί να αποτελεί βήμα προβολής των στόχων του Κέντρου, μέσω της δημοσίευσης συνθετικών μελετών που αναφέρονται στην ιστορία του 19ου και του 20ού αιώνα και που προκύπτουν από μελέτες στο πλαίσιο των ερευνητικών προγραμμάτων του Κέντρου.

Η καινοτομία που εγκαινιάζεται με τον παρόντα τόμο συνίσταται στο άνοιγμα του περιοδικού προς ευρύτερα θεματικά και μεθοδολογικά ενδιαφέροντα της νεοελληνικής ιστοριογραφίας. Οι δύο παράλληλοι αυτοί στόχοι υπηρετούνται με τη διάταξη της ύλης του περιοδικού σε τρία τμήματα.

Το πρώτο τμήμα εξακολουθεί να είναι το βήμα μέσα από το οποίο προβάλλονται κατά κύριο λόγο τα αποτελέσματα των ερευνητικών προγραμμάτων του Κέντρου και της Ακαδημίας Αθηνών γενικότερα. Στο πρώτο του τμήμα ο παρών πρώτος τόμος του περιοδικού περιλαμβάνει μελέτες που αναφέρονται σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων που αντιπροσωπεύουν τα περισσότερα από τα ερευνητικά πεδία τα οποία καλύπτονται από τα διαφοροποιημένα προγράμματα του Κέντρου και των ερευνητών του: πρόσληψη του χώρου από λογοτέχνες των Επτανήσων, σχέση της Ορθόδοξης και της Αγγλικανικής Εκκλησίας στο πλαίσιο του Ανατολικού ζητήματος, μεταφορά της γαλλικής τεχνογνωσίας στην Ελλάδα, συσχετισμός οικονομίας και πολιτικής κρίσης τη δεκαετία του 1960 και μία λογοτεχνική μαρτυρία του φθίνοντος 20ού αιώνα.

Ωστόσο, η φυσιογνωμία των *Νεοελληνικών Ιστορικών*, όπως καθιερώθηκε από τους τρεις πρώτους τόμους του περιοδικού του Κέντρου, εμπλουτίζεται με δύο στοιχεία που συντελούν στη διεύρυνση των επιστημονικών του οριζόντων: Εγκαινιάζεται ένα τμήμα αφιερώματος σε συγκεκριμένη θεματική περιοχή της

νεοελληνικής ιστορίας, και ένα τμήμα άρθρων ανασκόπησης σχετικών με πρόσφατα δημοσιεύματα που έχουν κοινό θεματικό ή μεθοδολογικό άξονα.

Στόχος του θεματικού αφιερώματος δεν είναι να εξαντλείται σε κάθε περίπτωση το γνωστικό ή ερμηνευτικό πεδίο του επιλεγμένου αντικειμένου, αλλά να αναδεικνύεται κάθε φορά, μέσα από πλειάδα μελετών, το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται η τρέχουσα έρευνα γύρω από ένα θέμα με όσο το δυνατόν μεγαλύτερες εγγυήσεις θεματικής, μεθοδολογικής και ερμηνευτικής σφαιρικότητας. Το θεματικό αφιέρωμα του παρόντος τόμου αναφέρεται στη μελέτη της ελληνικής συμμετοχής στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η θεματική αυτή περιοχή, αν και αρκετά μελετημένη, προσφέρεται για νέες ερευνητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Ο συνδυασμός της επιστημονικής ωριμότητας και της καινοτόμας προσέγγισης αποτυπώνεται στο συγκεκριμένο αφιέρωμα.

Ο στόχος ενός άρθρου ανασκόπησης, εξ άλλου, είναι να υπερβεί τον αξιολογικό χαρακτήρα μιας βιβλιοκρισίας και, μέσα από την ερμηνευτική προσέγγιση πρόσφατων δημοσιευμάτων, να ενθαρρύνει τον επιστημονικό διάλογο γύρω από ένα ζήτημα της σύγχρονης ιστοριογραφίας. Η επιλογή δύο πρόσφατων δημοσιευμάτων που αναφέρονται στην ιστορία του κυπριακού ζητήματος, από τα οποία το ένα έχει το πλεονέκτημα της συγκριτικής προσέγγισης του θέματος, ενώ το άλλο, αντίθετα, εξασφαλίζει την πολυπλευρική του προσέγγιση, υπηρετεί αυτόν τον στόχο.

ΕΛΕΝΗ ΓΑΡΔΙΚΑ-ΚΑΤΣΙΑΔΑΚΗ
Διευθύντρια του ΚΕΙΝΕ